

A DÉLI HATÁRON NEM JELENTETT NAGY VÁLTOZÁST A CSATLAKOZÁS

Röszkén pezsgővel ünnepelték Schengent

■ TEGNAP 0 ÓRA UTÁN EGY VAJIDASÁGI NŐ VOLT AZ ELSŐ HATÁRÁTLÉPŐ RÖSZKÉN. AZ ÚJ SCHENGEN-VONALNÁL A HATÁRŐRÖK PEZSGŐVEL KOCCINTOTTAK KALABA VESNÁVAL ÉS BARÁTJÁVAL, MAJD EGY OKLEVELET ADTAK ÁT NEKI

Fotó: Határőrség

A határőrök tegnap, azaz 21-én, nulla órakor, pezsgővel ünnepelték meg Röszkén a schengeni csatlakozást – bár munkájukban nem lesz sok változás. A schengeni csatlakozás röviden azt jelenti: 24 országban szabadon közlekedhetünk, és a határnál, ha úgy tetszik, akár gyorsíthatunk is.

KUNSTÁR CSABA

A schengeni övezet kibővülésével „nem pusztán az utazás szabadabbá válását ünnepeljük, hanem Közép-Európa újjászületését” – közölte címlapján a Die Presse című osztrák újság. Úgy tűnik, ez a Balkánon is új reményeket ébresztett.

– Közelebb került hozzánk Európa – nyilatkozta lapunknak *Dusán Dejanac*. A kikindai szerb népművelő tegnap reggel éppen Szegedre igyekezett, hogy magyar kollégáival találkozzon. Úgy véli, hamarosan Szerbia is az Európai Unió tagja lehet, és azzal, hogy Magyarország a schengeni övezetbe csatlakozott, a szerbek is közelebb kerültek az uniós álmhoz.

Röszkénél a magyar határőrök négy – egy uniós és három nem EU-tagok

→ ÉLET NAGYLAKNÁL. Mivel a nagylaki határátkelőhely már tavaly teljesítette a schengeni követelményeket, a Romániába itt átlépni szándékozók semmi változást sem tapasztalhatnak tegnap óta. Az átkelőhelynél továbbra is csak egyszer kell megállni. Hazánk tegnapi előtti csatlakozása csak az úgynevezett harmadik országból érkezőket érinti – nekik schengeni vízummal kell rendelkezniük.

számára fenntartott – sávon engedték át az autókat. Bár csúcspont volt, így sem kellett fél óránál többet várniuk a belépő autósoknak. Forgalmasabb napokon akár 35-40 ezren is átlépnének a röszkei határon.

– Havonta egyszer jövünk át „magyarba” bevásárolni – mondta *Herédi Zsolt*, miközben a szigorú vámtiszt kocsija csomagtartóját ellenőrizte. A szabadkai fiatalember éppen a héten kapta meg vízumát, amivel harmincszor lépheti át a határt. – Ezért nem kellett fizetnem – magyarázta, majd hozzátet-

te: szeretné, ha az anyaország mindent megtenne azért, hogy a vajdasági magyarok továbbra is könnyen és olcsón átjöhessenek.

– Nem jelent számunkra nagy változást, hogy beléptünk a schengeni zónába. Már több mint egy éve ebben az ellenőrzési rendszerben dolgozunk – magyarázta *Darvasi Richárd* százados. A Szegedi Határrendészeti Kirendeltség hatósági osztályának vezetője új elemként említette a SIS-t, vagyis a Schengeni Információs Rendszert. Ez egy nagy számítógépes adatbázis, amelyből utána tudnak nézni a körözött személyeknek, lopott tárgyakra vagy autókra.

Darvasi Richárd elmondta: havonta többször az osztrákok, a szerbek és a magyarok úgynevezett „háromoldalú akciókat” szerveznek. Ilyenkor az osztrák határőrök – néhány óráig – Röszkén adnak szolgálatot és a szerbek is átlátogatnak a magyar oldalra. A százados szerint ez azért fontos a szerbeknek, mert egyszer ők is szeretnék az uniós és a schengeni államokhoz csatlakozni.

További fotók a témáról az interneten:

delmagyar.hu

→ SZÁWAY ISTVÁN

Százas a bugyiban

Számomra tizenkilenc évesen, 1965-ben adatott meg először, hogy átléphessem az országhatárt. No nem útlevelemmel, csak a szabadkai vásár alkalmából a szegediek által igényelhető, a személyi igazolványhoz kapott betétlappal, amit hazaérkezésemkor természetesen bevontak a határon. Ettől úgy érezhettem magam, mint a rab, amikor becsapódik mögöttem a zárkaajtó.

Az utazás sokáig álom volt csupán. Igaz, az '56-os forradalom után már nem voltunk „erős bástya” a szocializmus frontján, de a hatvanas

” Az pedig külön történet, hogy mit álltunk ki a határokon, mennyit packáztak velünk vámosság és határőrök.

években még csak kevesek juthattak el külföldre. Aztán jött a kishatárforgalmi, ami legalább Szabadkai megnyitotta számunkra a világot, ahol akár Jancsóinak a hazai mozikból kicenzúrázott filmjét, a *Magánbűnök*, közérkölcöket is megnézhetünk. Ott is volt fél Szeged a mozi. Aztán jött a piros – csak a léger országiba érvényes – útlevelemmel (amibe eleinte minden alkalommal ki kellett váltani a Jugoszláviai érvényes külön ablakot!), és kérhetünk már nyugatra szóló kék turistaútlevelet is, amit háromévenként elvben meg is kaphattunk, ha éppen jobb lábbal kelt a nemzeti bankos Iczuka, és jóváhagyta az utazás feltételül szolgáló százdolláros valutakeretet.

Az pedig külön történet, hogy mit álltunk ki a határokon, mennyit packáztak velünk vámosság és határőrök. És mi törtük, ha másért nem, hát az asszony bugyijában elrejtett százmárkás okán.

Elképesztő idők voltak, amikor az ember halmozta az útleveleket, hogy mindig legyen legalább egy érvényes a fiókban. Vagy a kishatárforgalmi, vagy az egy-egy utazásra szóló piros, netán a kék könyvecskéből, hogy ha kell, azonnal mehesünk. Főleg amikor a '80-as évek elején azt puszogták, hogy Bulgária kérni fogja fölvetelét a Szovjetunióba, példáját pedig követi majd a többi szövetséges is. És végül az évtized végére vált normálisabbá a világ, a korlátlan számú utazásra érvényes, alanyi jogon járó világútlevelemmel és a forint konvertibilitásával, melynek eredményeképpen 1989-ben az ausztriai rokonokat mintegy Gorenje-folyamban úszva látogathattuk meg. De az útlevelemmel legálább már nem a korlátozások eszköze volt, hanem a szabadságé.

Mostanra pedig megvalósult az álom: belül kerültünk a schengeni övezetbe, kinyitult, légiessé-szimbolikussá váltak számunkra is az uniós határok.

Tudom, tudjuk, hogy hihetetlenül fontos nap volt a tegnapi. Történelmi nap, a javából. És én mégis hétköznapként éltem meg. Tán azért, mert ami történt, és ami bekövetkezett – az a természetes.

Luxemburg után, szabadon

1985. június 14-én az NSZK, Franciaország és a Benelux államok képviselői egy Schengen nevű luxemburgi börtömben írták alá „A határelőjárásról a közös határokon történő fokozatos megszüntetéséről” szóló egyezményt. Tegnap 0 órától az Európai Unióhoz három és fél évvel ezelőtt csatlakozott tagállamokkal (Ciprus kivételével) bővült ki a schengeni övezet. A magyar-osztrák, a magyar-szlovák és a magyar-szlovén határon megszűnt a határelőjárás. Ettől függetlenül azonban a külföldre utazóknak magukkal kell vinni személyi igazolvá-

nyukat, illetve útleveleket. A schengeni övezetbe 24 ország tartozik. A belső határokon át szabadon lehet közlekedni. Mintegy ezer kilométeren, az ukrán, román, szerb és horvát határon azonban megmaradt a hagyományos határelőjárás. A Feriegyi repülőtéren március 26-ától választják külön a külső és belső schengeni határokat. Január 1-jétől megszűnik a határőrség is, amelynek állománya beolvad a rendőrségbe. A szomszédos ország hatóságival együttműködve a magyar rendőrök „mélységi ellenőrzéseket” végeznek majd a közutakon.

Határtalan bolyongás a szomszédoknál

A csütörtök éjszakai határnyitással bárki szabadon utazhat Európa schengeni tagországaiban, ha már a külső határokon belül van. Tegnap kipróbáltuk, a határok tényleg szabadon átjárhatóak, Hegyeshalomon kétszer két sávon, akár a sztrádán haladhatnak az autók.

TÓTH GYULA – KISALFÖLD

Valóban igaz: a csütörtök éjszakai sorompóleszerelés határnyitása szabad utat nyitott előttünk, akadálytalanul léphetjük át a schengeni belső határokat. Tegnap megbizonyosodtunk erről, amikor útnak indultunk, hogy megtudjuk, miként lehet hazánkba Ausztriába, onnét Szlovákiába, majd hazautazni.

A Kisalföld szerkesztőségéből indulva alig hagytuk el Győrt, az 1-es és a 85-ös főutak kereszteződésében egy határőr és két rendőr alkotta mélységi ellenőrzési csoport tagjai figyelték a kocsisort. Ottjártunkkor éppen egy román rendszámú teherautó sofőrjének okmányait ellenőrizték, s mindent rendben találtak.

Lapunk kérdésére a gépkocsivezető elmondta, Franciaországból tart Romániába. A hegyeshalmi határon lépett be Magyarországra, s csak az autópályamatrix-vásárlás miatt kellett megállnia. A korábbi torlódásnak nyomát sem tapasztalta.

Kíváncsian, némi fenntartással közelítettünk a hegyeshalmi határátkelőhöz,

de még előtte megváltottuk az osztrák sztrádamatricát, a legolcsóbb az egyhetes, 2080 forintba kerül. Az átkelőn – mintegy az autópálya folytatásaként – két sáv vezetett ki az országból, kettő pedig befelé. Nyugodtan haladhattunk, s pillanatok alatt Ausztriában gurultunk. A terminálon egy teremtetett határőrt, rendőrt nem lehetett látni.

Odaát nem láttunk egyetlen osztrák rendőrt sem, híre-hamva sincs ellenőrzésnek. Egészen Mönchofig haladtunk a sztrádán, közben izlelgetve a szabadság, a korlátok nélküli utazás érzését. Pozsony felé vettük az irányt, a kisfalvakban nem láttunk behajtani tilos táblát, de még rendőrt sem.

Az osztrák-szlovák határátkelőn üres bódék között vezet át az autópálya két sávja a folytatódik a túloldalra. Az autósok szinte lassítás nélkül léptek át a határt, csak az autópályamatrix vásárlása miatt álltak meg. Így tettünk mi is, az egyhetes zöld vignetta ára 150 korona vagy 5 euró.

Sztrádán haladtunk tovább egészen Rajkáig, ahol elhagytam bódévárost ta-

→ Örömmód és tűzijáték Hegyeshalomnál

Megadtuk a módját, az uniós csatlakozáshoz hasonlóan megünnepeltük, hogy Magyarország péntek éjjel után teljes jogú schengeni tagállammá vált. Győr-Moson-Sopron megye minden meghatározó határtelepülésén, Soprontól Hegyeshalomon, Rajkán át a határ-település Vámoszabadiig nagyszabású rendezvényeken köszöntötték az emberek a határátkelő megnyitását. Hegyeshalomon az Örömmód hangjai mellett szerelték le, majd szállították el a sorompót az átkelőről, megnyitva ezzel a szabad utat. A határátkelő megszüntetését jelképezte, amikor az útlevelemmel kiléptek a fülkékükből, ahol évekig szolgáltak, s bezárták a helyiségeket, mindeközben tűzijáték világította be az eget. Sopronban a páneurópai piknik helyszínén tartott határnyitással vette kezdetét az ünnepségsorozat, majd a város főterén négy ország rendőrszolgálatának hangversenyzett, s köszöntők sora hangzott el. Este, a díszkönyvelést követően a Bécsi úti határátkelőn valóságos népiünnepély volt, amelyet tűzijáték zárt.

láltunk. Terepelt lélek nem állta utunkat, s nem vettek bennünket üldözőbe, mint annak idején a belga sofőr, aki állítólag ittörve a sorompót érkezett hazánkba. Annyira tetszett az akadálytalan utazás, hogy megfordultunk és Magyarországról léptünk be Szlovákiába, majd a régi rajkai határon érkezünk haza.

Amikor eleget „határtalankodtunk”, ismét Hegyeshalom következett. De nem utaztunk, hanem az ott szolgáló mélységi ellenőrző csoport munkáját akartuk megismerni. A két határőrrel és egy rendőrrel álló csapat a szálláshelyeket ellenőrizte s a közutat vigyázta a határtól 10 kilométeres mélységben belül.

A harmas éppen a Pince csárdában vizsgálta egy szerb házaspár vízumát. Magyar volt a vízum, csütörtökön még nem mehetett volna át vele Ausztriába, csak schengenivel. Tegnap akár utazhattak is volna, hiszen a határnyitástól a magyar vízum is schengeninek számít.

A csárda résztulajdonosa, *Stipkovits Mátyas* kérdésünkre elmondta, még nem érezni a határnyitás okozta változást, sok a román vendég. A vendéglátó reméli, továbbra is kihasználják az utazók a hegyeshalmi pihenőhelyeket.

A mélységi az első határtalan napon több autót, azok utasait és számos vendéglátóhelyet ellenőriztek, mindent rendben találtak.